

prace odnoszące się do geologii i paleontologii, krakowskiego, trzeciorzędu podkarpackiego, Podola, a przede wszystkim Karpat z mapą geol. okolic Dobromila na czele. Jest to może najlepszy arkusz Karpat fliszowych z Atlasu Geol. Galicji, który w sumienności wykonania można porównać tylko z krakowską mapą Zaręcznego w tymże Atlasie.

Z drugiego kierunku historyczno-geologicznego mamy prace, traktujące o historii Geologii Polskiej. Pod koniec życia Zmarły oddał się jej całkowicie. Niestety nie było Mu danem dokończyć zamierzonej monografii historycznej i bibliograficznej.

Wreszcie, równie wielkie, zasługi ma *Wiśniewski* na polu pedagogji. Jako nauczyciel znał psychologję ucznia i napisał też szereg doskonałych podręczników mineralogiczno-chemicznych, zoologicznych i geologicznych.

W ś. p. *Tadeuszu Wiśniewskim* traci nauka polska, a z nią *Polsk. Tow. Geol.*, które Zmarły gorliwie popierał, swego nieodżałowanego wybitnego Przedstawiciela.

Cześć Jego pamięci!

Polskie Towarzystwo Geologiczne.

Józef Siemiradzki.

W grudniu r. 1933 poniosła geologia polska drugą ciężką stratę. W niespełna dzień po zgonie ś. p. *Tadeusza Wiśniewskiego*, zmarł również w Warszawie *Józef Siemiradzki*, doktor mineralogji, profesor paleontologii Uniwersytetu lwowskiego, członek Wydziału matematyczno-przyrodniczego Polskiej Akademji Umiejętności.

Bardzo rozległa działalność naukowa ś. p. prof. *J. Siemiradzkiego* i widoczna z niej różnorodność opracowywanych tematów świadczą najwymowniej o wszechstronności tego wielkiego umysłu.

Dorobek naukowy ś. p. *J. Siemiradzkiego* wskazuje na cały szereg okresów w jego życiu. W okresie pierwszym do r. 1885 pojawiają się sprawozdania i opisy geolo-

giczne z dalekich podróży naukowych (Martynika, Małe Antyle, Ekwador). Okres drugi do r. 1889 przynosi cały szereg rozpraw w związku z badaniami geologicznymi w Górach Świętokrzyskich. Po nim zwraca się Siemiradzki w kierunku paleontologii i pracuje nad fauną systemu jurajskiego w Polsce, poczem publikuje prace o geologii Warszawy i wraz z E. D u n i k o w s k i m „Szkic geologiczny Królestwa Polskiego, Galicji i krajów przyległych“. Następny okres, do r. 1900, przynosi rozprawy nie tylko z dziedziny geologii, ale geografji i etnografji z podróży do Patagonji i Brazylji. Po powrocie zajmuje się ś. p. J. Siemiradzki badaniem paleozoiku na Podolu. Przełomowym w twórczości naukowej Siemiradzkiego jest rok 1909, w którym ukazuje się pierwsze wydanie jego dzieła p. t. „Geologja Ziemi Polskich“. Jest to po P u s c h u pierwsze dzieło wyczerpujące całość zagadnień geologicznych Polski. Dzięki zebranemu w niem olbrzymiemu materiałowi faktycznemu jest ono dla geologa niesłychanie cennem i pomocnem. Do r. 1923 zajmuje się ś. p. J. Siemiradzki w dalszym ciągu opracowaniem fauny jurajskiej w Polsce. W r. 1926 wydaje „Podręcznik Paleontologii, cz. I. Paleozoologja“, w którym modernizuje systematykę Z i t t l a i podaje wiele cennych wskazówek w związku z występowaniem poszczególnych gatunków faunistycznych na obszarze Polski. Ostatnie prace na tematy bardziej ogólne, mają na celu spopularyzowanie wiedzy geologicznej.

Przedstawiony wyżej, bardzo pobieżny przegląd działalności naukowej ś. p. prof. J. Siemiradzkiego najwyraźniej wskazuje jak wielką stratę poniosła nauka polska przez zgon tego uczonego.

O zaletach charakteru ś. p. J. Siemiradzkiego nie wspominamy. Ocenić je należycie musiał każdy kto się z nim zetknął. Jak wielkim był jego umysł, tak szlachetnym, prawnym, charakter.

Cześć jego pamięci!

Polskie Towarzystwo Geologiczne.
